

Tehillim-Psalms for the Ages (Chapter 27-Part II)

2/5/14

Rabbi Shmuel Silber

rabbisilber@suburbanorthodox.org

1. תהלים פרק כז

א לְדוֹד | יְהוָה | אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אֵירָא יְהוָה מְעוֹז חַיִּי מִמִּי אֶפְחָד: ב בִּקְרָב עָלִי | מְרַעִים לֶאֱכֹל
אֶת־בָּשָׂרִי צָרִי וְאֵיבִי לִי הֵמָּה כָּשְׁלוּ וַנִּפְּלוּ: ג אֶם־תִּתְּחַנֶּה עָלַי | מִחֲנָה לֹא־יֵירָא לִבִּי אֶם־תִּקְוֶה עָלַי
מִלְחָמָה בָּזֹאת אֲנִי בּוֹטָח: ד אַחַת | שְׁאֵלֹתִי מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיִּי
לְחַזוֹת בְּנֶעֱם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ: ה כִּי יִצְפְּנִי | בְּסֶכֶה בַּיּוֹם וְעָה יִסְתַּרְנִי בְּסֶתֶר אֶהְלֹו בְּצוּר יְרוּמָמִנִי:
ו וַעֲתָה יְרוֹם רֹאשִׁי עַל־אֵיבֵי סָבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְּאֶהְלֹו זִבְחֵי תְרוּעָה אֲשִׁירָה וְאֶזְמְרָה לִיהוָה:
ז שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנּוּנִי וְעֲנִנִי: ח לֵךְ | אִמְרָ לִבִּי בִקְשׁוּ פָנַי אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ: ט אֶל־תִּסְתַּר
פָּנֶיךָ | מִמֶּנִּי אֶל־תֵּט כָּאֶף עֲבֹדֶךָ עֲזָרְתִּי הֵייתָ אֶל־תִּטְשֵׁנִי וְאֶל־תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי: י כִּי־אֵבִי וְאִמִּי
עֲזָבוּנִי וַיְהוָה יֹאסֶפְנִי: יא הוֹרֵנִי יְהוָה דְּרָכֶךָ וְנַחֲנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרִי: יב אֶל־תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ צָרִי
כִּי קָמוּ־בִי עֲדֵי־שָׁקֶר וַיִּפַּח חָמָס: יג לֹלֵא הָאֱמָנִתִּי לְרֹאוֹת בְּטוֹב־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים: יד קוֹה אֶל־יְהוָה
חֲזֹק וַיֵּאֱמֶן לִבֶּךָ וְקוֹה אֶל־יְהוָה:

1. Of David. The Lord is my light and my salvation; whom shall I fear? The Lord is the stronghold of my life; from whom shall I be frightened? 2. When evildoers draw near to me to devour my flesh, my adversaries and my enemies against me—they stumbled and fell. 3. If a camp encamps against me, my heart shall not fear; if a war should rise up against me, in this I trust. 4. One [thing] I ask of the Lord, that I seek—that I may dwell in the house of the Lord all the days of my life, to see the pleasantness of the Lord and to visit His Temple every morning. 5. That He will hide me in His tabernacle on the day of calamity; He will conceal me in the secrecy of His tent; He will lift me up on a rock. 6. And now, my head will be raised over my enemies around me, and I will sacrifice in His tent sacrifices with joyous song; I will sing and chant praise to the Lord. 7. Hearken, O Lord, to my voice [which] I call out, and be gracious to me and answer me. 8. On Your behalf, my heart says, "Seek My presence." Your presence, O Lord, I will seek. 9. Do not hide Your presence from me; do not turn Your servant away with anger. You were my help; do not forsake me and do not abandon me, O God of my salvation. 10. For my father and my mother have forsaken me, but the Lord gathers me in. 11. Instruct me, O Lord, in Your way, and lead me in the straight path because of those who lie in wait for me. 12. Do not deliver me to the desires of my adversaries, for false witnesses and speakers of evil have risen against me. 13. Had I not believed in seeing the good of the Lord in the land of the living! 14. Hope for the Lord, be strong and He will give your heart courage, and hope for the Lord.

Approach #1:

2. רד"ק תהלים פרק כז פסוק ד

(ד) אחת שאלתי מאת ה'. אמר: אמת היא כי בבטחי בו כי הוא יצילני מכל צרה, אף על פי כן שאלה אחת אני שואל ממנו. וכפל הענין עוד ואמר: אותה אבקש שבתי בבית ה' כל ימי חיי, להודיע כי בכל לבו מבקש אותה להשקיטו מהמלחמות, אף על פי שהוא בוטח שהאל יצילנו מכל נזק, אף על פי כן לבו טרוד בהם ומתעסק בצרכי הגוף ואין לו פנאי להתעסק בצרכי הנפש. ושאל מאת ה', שישקיטוהו מן המלחמות שלא יצטרך להתעסק בהן כדי שיהיה גופו ולבו פנוי, לשבת בבית ה', והוא הבית שהיה שם הארון עם הנביאים והחסידים, ואשר שם הכהנים והלויים ... ושאר יראי ה' העומדים שם להתעסק עמהם בעבודת אלהים בצרכי הנפש, וזה: לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו, שיהיה לו פנאי לבקר תמיד בהיכלו והוא הבית שהיה בו הארון. או פירושו: בשמים, כמו שאמר: בנעם ה', כלומר שיהיה לו פנאי לבקר ולחפש בשכלים הנפרדים שהם מלאכי שמים אשר הנפש גזורה מהם ואליהם תשוב:

Approach #2:

3. אלשיך על תהלים פרק כז פסוק ד

(ד) ועם כל זה אחת שאלתי מאת ה' זה ימים שהיא לבנות אני בית המקדש ולא הודה לי ה'. ועתה אותה אבקש והיא לפרוש מבני אדם שהוא שבתי בבית ה' כל ימי חיי ולא אמר שבת כי אם שבתי, לרמוז שאליו בייחוד יש לו ישיבה בעזרה כנודע מרבותינו ז"ל (יומא כה א) כי אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד, ועל ידי כך הייתי יכול להתמיד שם ... ולא אטפל בשום דבר עם בני אדם כי אם לחזות בנועם ה' ... שהוא השגת אושר לנפש ושאוב מנועם ה' העליון הנשפע שם מלמעלה, וגם הגוף כי יבקר בהיכלו בכל בקר, וזהו ולבקר בהיכלו למטה:

Approach #3:

4. מלבי"ם תהלים פרק כז פסוק ד

א. (ד) אחת שאלתי מאת ה', איני שואל דברים רבים לפי התחדש הצרכים, שיתחדש לכל אדם בכל עת שאלה אחרת, רפואה, מזונות, הצלה מהאויב וכדומה, רק שאלה אחת שאלתי בעבר, ואותה אבקש תמיד בעתיד, כי בשאלה זו כלולים כל השאלות, והוא שבתי בבית ה' כל ימי חיי, השאלה ששאלתי אודות שבתי בבית ה' רק אותה אבקש, שעל ידה אגיע לכל הצרכים הפרטיים, גם ר"ל שלא שאל שאלה זאת כדי שעל ידי זה ישיג תכליתם אחרים, דהיינו שלא כיון בשאלתו שישב בבית ה' שע"ז ינצל מאויביו וימצא כל צרכיו, שא"כ השאלה אינה הבקשה, כי בקשת לבו הוא שימצא צרכיו הגם ששאלת פיו הוא שבתו בבית ה', רק ששאלה זאת היא עצמה הבקשה, והוא גוף התכלית הנרצה אצלו, ועז"א אחת שאלתי וגם אותה אבקש שהוא ג"כ הבקשה, כי מה שאשאל שבתי בבית ה' כל ימי חיי, הוא על הכוונה כדי לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו, ואין בלבי כונה אחרת, כי מה שימצא ע"י זה גם יתר הצרכים הם ג"כ ישיבו אמצעים אל התכלית הזו, ר"ל שמה שע"י שישב בבית ה' ינצל מאויבים ומעיקים וימצא כל צרכיו, ע"כ יהיה לבו פנוי לישב בבית ה' תמיד שהוא התכלית העקרי אצלו:

5. במדבר פרק כ

(ז) וידבר יקוק אל משה לאמר: (ח) קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם: (ט) ויקח משה את המטה מלפני יקוק כאשר צוהו: (י) ויקהלו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע ויאמר להם שמעו נא המרים המן הסלע הזה נוציא לכם מים: (יא) וירם משה את ידו ויך את הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם: (יב) ויאמר יקוק אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי להם: (יג) המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את יקוק ויקדש בם:

7. The Lord spoke to Moses, saying: 8. "Take the staff and assemble the congregation, you and your brother Aaron, and speak to the rock in their presence so that it will give forth its water. You shall bring forth water for them from the rock and give the congregation and their livestock to drink." 9. Moses took the staff from before the Lord as He had commanded him. 10. Moses and Aaron assembled the congregation in front of the rock, and he said to them, "Now listen, you rebels, can we draw water for you from this rock?" 11. Moses raised his hand and struck the rock with his staff twice, when an abundance of water gushed forth, and the congregation and their livestock drank. 12. The Lord said to Moses and Aaron, "Since you did not have faith in Me to sanctify Me in the eyes of the children of Israel, therefore you shall not bring this assembly to the Land which I have given them. 13. These are the waters of dispute [Mei Meribah] where the children of Israel contended with the Lord, and He was sanctified through them.

6. במדבר פרק כ

(יד) וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום כה אמר אחיך ישראל אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו: (טו) וירדו אבתינו מצרימה ונשב במצרים ימים רבים וירעו לנו מצרים ולאבתינו: (טז) ונצעק אל יקוק וישמע קלנו וישלח מלאך ויצאנו ממצרים והנה אנחנו בקדש עיר קצה גבולך: (יז) נעברה נא בארצך לא נעבר בשדה ובכרם ולא נשתה מי באר דרך המלך נלך לא נטה ימין ושמאול עד אשר נעבר גבלך:

14. Moses sent messengers from Kadesh to the king of Edom: "So says your brother, Israel, 'You know of all the hardship that has befallen us. 15. Our fathers went down to Egypt, and we sojourned in Egypt for a long time. And the Egyptians mistreated us and our forefathers. 16. We cried out to the Lord and He heard our voice. He sent an angel, and he took us out of Egypt, and now we are in Kadesh, a city on the edge of your border. 17. Please let us pass through your land; we will not pass through fields or vineyards, nor will we drink well water. We will walk along the king's road, and we will turn neither to the right nor to the left until we have passed through your territory.'"

7. תהלים פרק כג

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֵעִי לֹא אֶחָסֵר:

8. מלבי"ם תהלים פרק כג פסוק א

א. (א) מזמור לדוד, במזמור הזה חרט את קורותיו מעת היותו רועה צאן במדבר עד שעלה למלוכה, תחלה ישיקף על ראשית ימי חייו עת התבודד עם הצאן במדבר, וידמה א"ע כצאן רועה על נאות דשא ואת ה' כרועה המשגיח עליו בעין חמלה, השנים האלה הם היו אצלו מבחר ימי חייו בעוד התבודד עם קונו, בעוד יזמר לפניו על הגיון בכנור נעים זמירות ישראל, בעוד לא נטל עליו כתר המלוכה להפרידו מן הדבקות עם ה', שכן מצאנו שגם אחרי מלכו ... זמן הזה היה הזמן המאושר אצלו, ובאשר היה רצון ה' להוציאו מחיי ההתבודדות לרעות צאן עמו, סבב סבובים שילקח לבית שאול להיות מנגן בכנור ושם נתן בלבו להלחם עם גלית ויהי לשם, ואז העלה עליו חמת שאול ויתן לו את בתו ... ואחר זה רדף אחריו להרגו, וכ"ז היו סבות אל הצלחתו עד שהגיע למלכות,

ב. וכ"ז היה נגד רצון דוד שהיה חפץ יותר בחיי ההתבודדות וזכר תמיד ירחי קדם הטובים בעיניו מכתר המלוכה ... כי כל הטוב והחסד שעשית עמי להביאני אל המלכות היא בעל כרחי, ואני לא אמוש גם בבית המלך מלהיות עובד ה' ונזיר וקדוש לפניו, ובזה נבא אל הבאור, ה' רועי, צייר ימי ילדותו, ודמה את עצמו לשה ואת ה' לרועה אותו במדבר, אומר הן ה' הוא רועי ובודאי לא אחסר דבר, כי איני צריך רק מרעה טובה ומים לשתות, ורועי ה'.

9. ספר מסילת ישרים פרק א

יסוד החסידות ושרש העבודה התמימה הוא שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו ולמה צריך שישם מבטו ומגמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו.

10. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ס עמוד ב

וכן תנא משמיה דרבי עקיבא: לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד. כי הא, דרבי עקיבא דהוה קאזיל באורחא, מטא לההיא מתא, בעא אושפיזא לא יהבי ליה. אמר: כל דעביד רחמנא לטב. אזל ובת בדברא, והוה בהדיה תרנגולא וחמרא ושרגא. אתא זיקא כבייה לשרגא, אתא שונרא אכליה לתרנגולא, אתא אריה אכלא לחמרא. אמר: כל דעביד רחמנא לטב. ביה בליליא אתא גייסא, שבייה למתא. אמר להו: לאו אמרי לכו כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא הכל לטובה!